

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.

„ „ „ 8 fr. buiten „
Een blad afzonderlyk. 20 centimen.
De senkondigingen, per drukregel. 15 „
De reklamen 25 „

By het zenden van senkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in hetfransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyker conditiën.

TONGEREN, DEN 28 MAERT.

Wilt gy, goede leder, weten uit welke oorzaak de stryd dien de Polakken aen de Russen leveren, zoo hardnekkig, zoo wanhopend is; waerom die ongelukkige natie necht en dag naer de kerken heen snelt om de herwinning van hare nationaliteit te bekomen; waerom het poolsche volk de uitwyking, de dood verkiest eerder dan nog langer onder het russisch juk te moeten staen... Herinnert u 1831, toen de poolsche kokarde met smaed en schande wierd afgescheurd en door de met bloed bemorste russische vervangen; toen 5000 huisgezinnen van den kleinen adel, erger dan slagvee gekoerd en geboeid, naer het land der ballingschap wierden gevoerd!

Herinnert u het jaer nadien, toen het katholyke Polen in het hert getroffen wierd, de helft zyner kerken zag ontheiligen en aen den russischen ritus overleveren; toen de eigen tael, dat heiligdom van een volk, verbannen wierd; toen onnoozele en verlatene weeskinderen — o gruwel! — tot de ballingschap wierden veroordeeld: zy, die niets ter wereld meer hadden dan het vaderland, hetgeen hen nog ontnomen wierd!

Herinnert u, dat de katholyke poolsche geestelykheid in 1833 den voorrang moest afstaen aen de russische; dat men de huwelyken tusschen katholyken en russischen gesloten, door de priesters van deze laatste moest doen inzegenen, en dat de kinderen, uit die gemengde huwelyken geboren, gedwongen door de wet, in de russische godsdienst zouden opgevoed worden!

Herinnert u het verbranden der bibliotheken; het vernietigen der poolsche scholen; het uitplunderen der eigenaers; de verklaring dat de russische tael, eene vreemdelinge! de officiele tael zyn zou; het vernietigen der poolsche munt; het deporteren der katholyke priesters naer de ysvelen van Syberie; het deporteren van 20,000 families in 1847, welke verre van hun dierbaer Polen in gebrek, armoede en slaverny verkwynden; het russisch gouvernement in de katholyke kloosters gedrongen, om er onbepaald den dwingeland te spelen!

Herinnert u de moorderyen over twee jaren, namelyk in 1861, door de Russen gepleegd. Meer dan twee duizend Polakken, waeronder weêrlooze vrouwen en kin-

deren, vielen onder het russische zweerd terwyl ze in de kerken voor hun ongelukkig vaderland baden.

Herinnert u nog dat het op het tydstip de Polakken, zelfs op gevangenisstraf, verboden wierd rouwkleederen te dragen en treurzangen over hun vaderland te zingen!

Herinnert u de afgryssele konscriptie, zelfs niet volgens het lot aangewezen. — Neen, enkel volgens willekeur wordt de bloem der poolsche jongelingschap uit den arm der familie gesleurd om, TWINTIG lange jaren, in de ver afgelegene landen onder het kruis van Iwan te gaen vechten! TWINTIG jaren! — Ieder huis waeruit een jongeling wordt weggehaeld, is een doodenhuis; ieder weggehaelde is een lyk, dat zelf het geluk niet genieten mag op zyn eigen grond te rusten!

Herinnert u... ha! wy zouden die ry herinneringen nog veel kunnen verlenen: moorden, branden, plunderen, rooven — de wreedheid tot aen de razerny gedreven: ziedaer de regering van de Czars van Rusland over het ongelukkig Polen!...

Valt het dan nog te verwonderen dat de Polakken de schrikkelykste dood inloopen om zich aen het dwangjuk der Russen te kunnen onttrekken!...

Kunst en Geschiedenis.

M. Vanden Peereboom, minister van binnenlandsche zaken, is — wy hebben het reeds meer dan eens gezegd — in meer dan een geval met goede gedachten beziel. Wy hebben altyd de hoop, dat hy den decentralisatiegeest, dien men in ons volk heeft willen dooden, een goeden stap zal doen vooruitgaen en alzo het kwaed min of meer tegen houden, dat zyne voorgangers, van welke kleur en denkwyze ook, ons hebben toegebracht.

Wy vinden vandaeg eene cirkulair in den *Moniteur* over den vooruitgang der kunst sedert 1830; we zouden hier en daer wel eene enkele opmerking kunnen maken, over de aenmoediging der kunst door het gouvernement; doch wy zullen dit voor den oogenblik achterwege laten: — wy willen enkel opmerken, dat de minister in deze cirkulair, de lokale studiën van onze geschiedenis aenbeveelt.

« Meer dan eene weldaed, zegt de cirkulair, verbindt zich aen de verspreiding der geschiedkennis, door middel der kunst. In vele gevallen beslist zy over de roeping

ofschoon hy ons dan nog vele moeilijkheden berokkenen kan, en het huwelyk grootelyks vertragen. In dien tyd kan hy de jonkvrouw nog veel doen lyden, en deze gedachte doet my beven. Wat raedt gy my nu in deze netelige zaak te doen, opdat wy een goeden uitslag mogen hopen?

De leeraer had aendachtig geluisterd, en zeide, na ernstige overweging: Ik beken dat de zaak moeilijk is, maer ik hoop dat wy haer goed zullen ten einde brengen. Gy moet de hulp des regters niet inroepen, dan by hooge noodzakelykheid. Maer ik heb een ander voorstel. Het is ons gebleken, dat alleen het gebrek aen geld den baron genoopt heeft zyne nicht onregtvaardig te behandelen. Gy bezit groote schatten, in geld en goed. Welnu, bied den baron aen zyne schulden te zullen voldoen, en ik twyfel niet, of hy zal u zyne nicht gaerne geven.

— Dat is eene uitmuntende uitvinding! riep Northrury, ik zal niet nalaten hieraen gehoor te geven. Maer nu het gewigtigste punt, de toestemming der jonkvrouw. Denkt gy dat het tydstip thans gunstig is om hiertoe over te gaen.

— My dunkt, waerde vriend, dat gy zelf dit het beste zult weten, zeide de leeraer, glimlaghende.

— Dat is zoo, hernam de ridder, die deze woorden zeer goet vatte. Maer ik begeerde te weten, of zy genoegzaam hersteld is om haer zulk een voorstel te doen.

— O! meent gy het zoo? nu dan kan ik u verzekeren, dat gy het gerustelyk wagen moogt.

— Ik dank u, uit den grond van myn hart, voor uwe yverige bemoeijingen.

— Het geluk myner medemenschen te bevorderen is myn dure pligt, ik vertrouwd dien heden te vervullen, en mag hiervoor geene erkenenis aennemen. Ik wensch niets vuriger, dan weldra uw huwelyk in te zegenen, in het byzyn van den heer baron van Millnay.

Eenige oogenblikken later vertrok de leeraer. Daer de avond reeds ver gevorderd was, vergezelden eenige dienaers hem naer zyne woning. De ridder begaf zich nu tot de jonkvrouw.

van den leerling en zy kan vooral magtig bydragen tot het uitbreiden der plaetselyke studiën van het verledene.

» Die plaetselyke studiën wel verre, zoo als men gezegd heeft, van de vaderlandsliefde binnen de enge grenzen van het dorp of geboorteplaats te beperken, versterken het nationaal gevoel door banden, die zich hechten van het dorp aen de stad, van de stad aen de provincie, en die eindelyk heel het land, door eenen onverbreekbaren band omvatten.»

De minister berigt daerom de heeren gouverneurs dat hy genegen is, die gemeenten door aenzienlyke subsidiën ter hulp te komen, welke zich eene ligte opoffering zouden willen opleggen, ten einde hunne raedhuizen te versieren met kunstvoorwerpen, welke als plaetselyke historie of als legende, belang opleveren.

Onder 't woord kunstvoorwerpen wordt natuerlyk begrepen: de borst- of standbeelden van beroemde personen, van een openbaren weldoener of een groot en verdienstelyk burger.

Het plan der omwenteling.

Dit plan is algemeen; de omwenteling wil in gansch Europa alle godsdiensig en staatkundig gezag ondermynen. « Wy maken eene vergadering van broeders uit op de verschillende punten van den aardbol, schreef de *Korrespondent* uit Londen; wy hebben algemeene betrachtingen en belangen; wy wenden ons allen tot de ontslaving van het menschedom; wy willen alle slach van dwang verbrylen. De vergadering is geheim, zelfs voor ons die de ouderlingen zyn van de geheime societieiten. » Nubius schreef uit Roomen in dezer voege: « de goede uitval van ons werk hangt af van het diepste geheim, en wy moeten onze nieuwe leden gelyk maken aen de eerste kristenen die geerne onbekend bleven en verlangden voor niets te worden geacht.

» Om aen ons plan al de uitgestrektheid te geven, welke het kan verkrygen, moeten wy werken met klein gerucht, in het verlokken, stillekens aen grond winnen zonder iets te verliezen.»

Het is geene gewoone zamenzwering, geene omwenteling gelyk aen alle andere; 't is de omwenteling in persoon, 't is te zeggen, de grondige ontbinding, die slechts traggewys en na lange en aenhoudende poogingen kan bewerkt worden.

« Het werk dat wy gaen ondernemen, zegt de *Vente Suprême*, is geen werk van eenen dag, van een jaer; het

Wy willen hier geene uitgebreide beschryving geven van hetgene er toen gesproken werd; genoeg zy het te weten, dat Aleida diep ontroerd was, en haer hart zich voor den ridder in edele woorden uitstortte, welke dezen als in bewondering opgetogen hielden, en zyne liefde duerzaam bevestigden. Toen hy haer nauwkeurig ingelicht had over de poogingen, welke hy by haren oom zoude aenwenden, betuigde zy hem, haer lotmet het zyne te willen verbinden.

Den volgenden morgen vaerdigde hy een bode tot den baron af, met verzoek, of deze by hem wilde komen. Sedert het gelukkige oogenblik, dat Aleida hare toestemming gegeven had, besloot hy, zoo spoedig mogelyk, doch met de uiterste omzigtigheid, zich van haer bezit te verzekeren.

Millnay was zeer verwonderd over de uitnodiging, niet begrypende, waeraen die te moeten toeschryven, niettemin haestte hy zich er aen te voldoen. Zoodra hy met Northrury alleen was, verhaelde deze hem, met zyne nicht kennis gemaakt te hebben, en verzocht er in toe te stemmen, dat hy met haer in het huwelyk trad. De ridder was hierover ten toppunt van verrassing, doch een sombere trek verspreidde zich over zyn gelaet, dewyl hy in het eerst niet wist, op welke wyze hare verwydering uit zyn slot bekend te maken. De ridder, die zeer goed bevroedde, wat er in zyn brein omging, en geene bepaelde tegenkantingen uit zynen mond vernemende, besloot thans zonder omwegen te spreken. Hy zeide dan, wel te weten waerom en waerheen de jonkvrouw gevlugt was, doch bood hem het dubbele der som aen, welke Millnay den ridder Forterall verschuldigd was. De baron zag nu, dat hier geen veinken zoude helpen, en was inwendig zeer tevreden, over den goeden uitslag der zaak. Hy zeide echter over de zaak te moeten nadenken, maer by sterker aenhouden van Northrury, gaf hy zyne toestemming nog in diezelfde uer. De ridder, die zyne blyde tyding tot zyne geliefde en beide smaekte, en dat vooral de jonkvrouw nooit had durven hopen, hare gezondheid was geheel hersteld, en men besloot den echt spoedig te doen sluiten.

DE JONKVROUW,

DOOR EDUARD HOFBERG.

(Vervolg.)

— Ik zal my dadelyk heenspoeden, edele heer, en twyfel niet of zyn eerwaerde zal aen uw verzoek voldoen.

Steven vertrok haestig en een uur later trad de leeraer binnen. Zyn innemend gelaet was door een vrolyken trek nog meer verhelderd, en hy zeide: Ik heb my gebaest by u te komen. Tot heden gaat alles uitmuntend, en ik hoop, dat God het overige ten goede zal besturen, en verwacht, dat gy my iets zult mededeelen, dat de kroon op het werk zal zellen.

De ridder glimlachte en zeide: Ik verheug my in het goede vertrouwen van uw eerwaerde, en koester denzelfden wensch. Thans wensch ik uw gevoelen te vernemen over eene teedere zaak. Weet dan, dat de jonkvrouw een diepen indruk op my gemaakt heeft en ik — om het in eens te zeggen, — verlang haer te huwen.

Hy zweeg en ook de leeraer peinsde; eenige oogenblikken daarna zeide hy: Ik hecht geheel myne goedkeuring aen uw voornemen, wyl het de grondslag tot uw beider heil kan zyn, en ik durf zeggen, dat gy het waerdig zyt: Hebt gy haer zelve hierover reeds gesproken?

— Nog niet, eerwaerde, de diepe eerbied, welken ik voor haer heb, heeft myne tong geboeid gehouden over dit veelgeliefde onderwerp. Maer ik zou my zeer bedriegen, indien zy afkeerig van my is; ik vertrouwd integendeel, dat zy myne wenschen bekroonen zal. Echter is er eene andere zaak, welke my onrust. Hoe zal ik het met den baron maken. Als haer voogd, heb ik zyne toestemming noodig, en die zal hy niet geven, dewyl hy zich, gelyk ik u verhaeld heb, aen Forterall verbonden heeft. Het eenige middel dat ons overblyft, maer waertoe ik zeer ongaerne overga, is het regterlyk geweld. Daermede kan ik hem tot pligt brengen,